

Az egészségügy egyik alapköve, mégis arctalan

Vas megye fekvőbeteg-, járóbeteg alap- és szakellátásának ad teljes körű, klinikai laboratóriumi háttérrel a Központi Laboratórium

SZOMBATHELY

Magyarország egyik legnagyobb forgalmú klinikai orvosi laboratóriuma a Markusovszky Egyetemi Oktatókórház Központi Laboratóriuma.

– Az orvosi döntések mintegy kétharmadának háttérében laboratóriumi eredmény áll. A laboratóriumi vizsgálatok hozzájárulnak a panaszok hátterében álló betegségek feltárásában. Segítség adhatnak a betegségek korai szakaszában, a már kialakult betegségek állapotának, gyógyulási folyamatának ellenőrzésében és a terápiák hatékonyságának megítélésében is. A laboreredmények alapján születik orvosi diagnózis. Rendkívül meghatározó tehát ez a terület, annak ellenére, hogy a klasszikus orvos-beteg találkozóra itt nem kerül sor – fogalmaz dr. Hadarits Ferenc, aki 2005. augusztus 1-je óta a Markusovszky kórház Központi Laboratóriumának vezetője. A munka mennyisége és a vizsgálati paletta szélessége alapján is az ország egyik legnagyobb forgalmú klinikai orvosi laboratóriuma Vas megye fekvőbeteg-, valamint járóbeteg alap- és szakellátásának mára három telephelyen biztosít teljes körű orvosi klinikai laboratóriumi diagnosztikai háttérrel. A meglehetősen kiterjedt beküldői hálózat miatt pedig a laboratórium éves vizsgálati száma meg-

közelíti a négymilliót. Naponta 1300-1500 páciens mintáit vizsgálják, egy páciensről többnyire nem csak egy minta érkezik, és jellemzően több vizsgálatot kérnek mindenkivel kapcsolatban, magyarázza az osztályvezető.

2013. február 1-je óta a körmen-di, 2017. január 1-jétől pedig a celldömölki telephely is a szombathelyi központhoz tartozik. A körmen-di részlegben munkanapokon történik mintavétel. A folyamatos, sürgősségi betegellátáshoz elengedhetetlen vizsgálatokat úgynevezett ágymelletti készülékekkel biztosítják. Speciális vizsgálatokként alapvető vércsoport-szerológiai meghatározások is történnek ebben a részlegben.

A celli részleg folyamatos munkarendben dolgozik, biztosítva ezzel a járóbeteg- és fekvőbeteg ellátás számára is az alapvető klinikai laboratóriumi diagnosztikát. A folyamatos szülészet-nőgyógyászati munka miatt vérdepót üzemeltetnek, ezzel együtt alapvető vércsoport-szerológiai munka is folyik (a terület az immunológia egyik önálló ága, amely a vörösvérsejtek felszínén lévő vércsoport-tulajdonságok – antigének – és a savóban lévő, antigénekkal szemben specifikusan termelődő ellenanyagok reakcióival foglalkozik).

Sárvár és Szentgotthárd elemi laboratóriumi ellátása szervezetiileg nem kapcsolódik a megyeszékhelyhez, de mivel a Markusovszky kórháznak megyei területi el-

látási kötelezettsége van, minden speciális vizsgálat Szombathelyen történik.

A kórház megyei, ám több tekintetben regionális betegellátási szerepű, ezért bizonyos klinikai szakterületeknek regionális szintű orvosi klinikai diagnosztikai laboratóriumaként funkcionál – ilyenek a felnőtt- és gyermek-onkológia, az onkohematológia. A Markusovszky kórház egyik fő profilja az onkológiai betegellátás. Az onkohematológiai betegek diagnosztikájának alapja az úgynevezett flow-cytometria, ami különböző fehérvérsejtek rendkívül gyors, multiparaméteres vizsgálatára alkalmas laboratóriumi eljárás. Felhasználásával lehetővé válik sejtpopulációk elkülönítése és szétválasztása – a kórház központi laboratóriumában világszínvonalú készülék áll rendelkezésre e vizsgálatokra. A laboratóriumi vizsgálatok lehetőségei csaknem teljes körűek: klinikai-kémiai, vérkép-zési és véralvadási, hormonális/endokrinológiai, immunkémiai, immunológiai, vizelet-analitikai, HPLC (= magas nyomású kromatográfia technika), valamint cytogenetikai és molekuláris diagnosztikai vizsgálatokat végeznek, összesen mintegy 300 fajtát. Dr. Hadarits Ferenc a véralvadási vizsgálatokat emeli ki: ezekkel a legújabb véralvadástólók vérben lévő mennyiségi meghatározását is végzik. Mindegyik gyógyszert speciális vizsgálattal kell megmérni, ebben is folyamatosan lép-

nek előre, és az endokrinológiai vizsgálatok tekintetében is széles palettával dolgoznak.

Meglehetősen kiterjedt a beküldői hálózat

A laboratórium az év minden napján, éjjel-nappal, folyamatosan nyújtja a szolgáltatásait, 48 óráig őrzi a mintákat. Szombathelyen több mint ötven, Körmen-den négy, Celldömölkön hat embernek ad munkát. Szombat-

helyen öt orvosi laboratóriumi diagnosztikai szakorvos, egy laboratóriumi szakgyógyszerész, egy klinikai biokémikus, egy gyermekgyógyász-humángenetikus, egy vegyész-mérnök, egy molekuláris biológus, hét orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitikus, 12 laboratóriumi szakasszisztens, tíz laboratóriumi asszisztens, két humángenetikai asszisztens, három általános asszisztens, öt segédasszisztens, egy orvosírnok és öt takarítónő dolgozik. A laboratórium oktató-

si és kutatási feladatokat is ellát. Szoros együttműködésben részt vesz a Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kara Kaposvári és Szombathelyi Oktatási Központjának oktató munkájában, a főiskolai orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitikusok és szakasszisztensek/asszisztensek képzésében és továbbképzésében. Kutatási feladatait részben a kórház klinikai osztályainak kutatási támogatása jelenti, részben önállóan végzi azokat.

(x)

Mintaellenőrzés a sürgősségi laboratóriumi részlegben

FOTÓ: UNGER TAMÁS